EUSKAL POP ERRADIKALA: EUSKARARENTZAT AUKERA?

EUSKAL KULTUR
ERAKUNDEA
—
INSTITUT CULTUREL
BASQUE

Onintza Legorburu Larrea

Baionan, 2026ko apirilaren 28an

ZERTAZ ARI NAIZ ESPAZIO TRANSFEMINISTEZ ARI NAIZENEAN?

ELKARRIZKETA

Mari Karmen Garmendia: «Euskara hizkuntza akademiko huts geratuko zaigun kezka daukat»

Mari Karmen Garmendia euskararen aldeko lanean aritu izan da. Irakaskuntzan aritu zen, politikan ere bai, eta orain bestelako lan batzuetan dabil. Matia fundazioko presidentea da.

NONDIK GATOZ?

Batez ere, Jaqueline Urlaren (1999; 2012) etnografian oinarrituta:

- 80ko eta 90eko hamarkadetan, mundu kontrakultural oso baten sorrera --- TRANSGRESIOA OINARRI
- Euskaldun izateko modu berri bat
    - Euskararen erabileran aldaketak
- Euskal pop Kultura --- Makarrismoa eta punka erdian

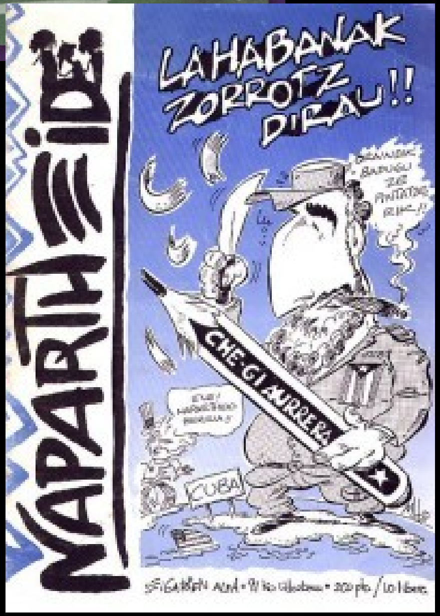

POP KULTURA

*"Pop kulturak, edo herri-kulturak, publiko orokorrak, bereziki belaunaldi gazteenek, asko onartzen eta kontsumitzen dituzten **adierazpen eta praktika kulturalak** biltzen ditu. Eliteko edo goi-mailako kulturatik bereizten da, eta bilakaera azkarra eta egokitzapena ditu ezaugarri"* (Murolo eta Del Pizzo, 2022).

euskalerriairratia
DANEL PASCUAL
ENEKO GARCIA
DEAD
INSIDE
FLOP
KULTURA

POP KULTURA

DEFINIZIOA

Elementu ezberdinek, g
espazioak eta denborak
zer ez den esatean

DEFENDATUKO DITUDAN HIPOTESIAK

1. Espazio transfeminista informaletan, euskal pop kulturaren materializazio berri bat ematen ari da

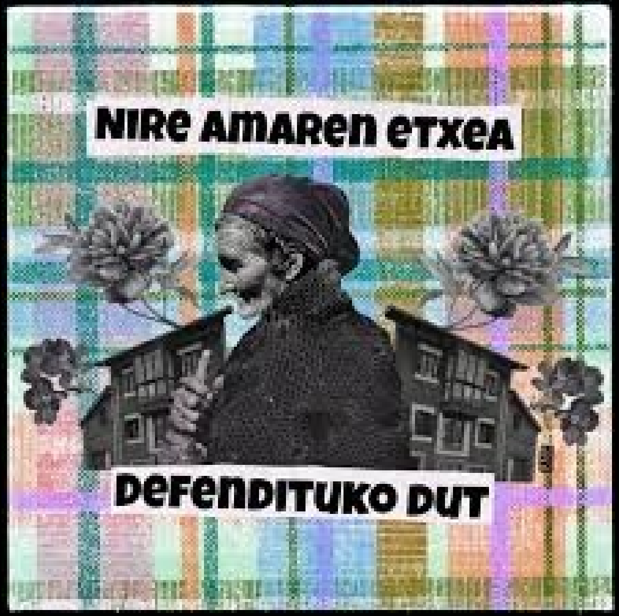

DEFENDATUKO DITUDAN HIPOTESIAK

1. Espazio transfeminista informaletan, euskal pop kulturaren materializazio berri bat ematen ari da
2. Euskal pop kultura horren oinarrian, transgresioa dago (Eta baita, mamarratxeoa ere)

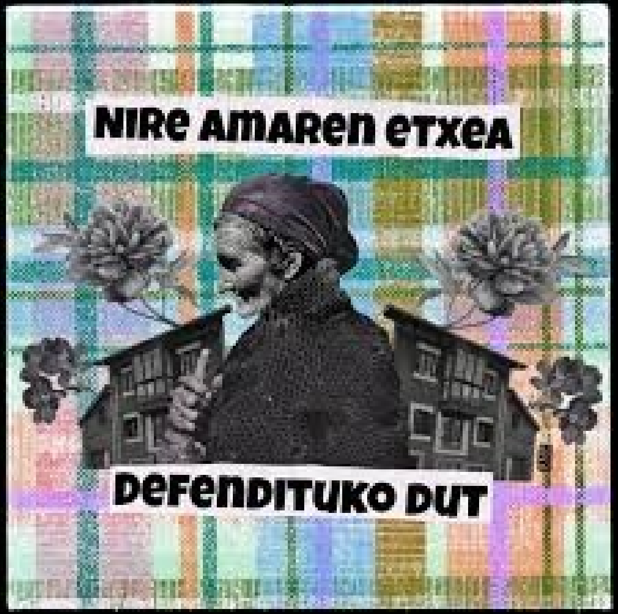

DEFENDATUKO DITUDAN HIPOTESIAK

1. Espazio transfeminista informaletan, euskal pop kulturaren materializazio berri bat ematen ari da
2. Euskal pop kultura horren oinarrian, transgresioa dago (Eta baita, mamarratxeoa ere)
3. Transgresioa eta mamarratxeoa CAMP kulturaren bidez sortzen dira – Punketik Campera

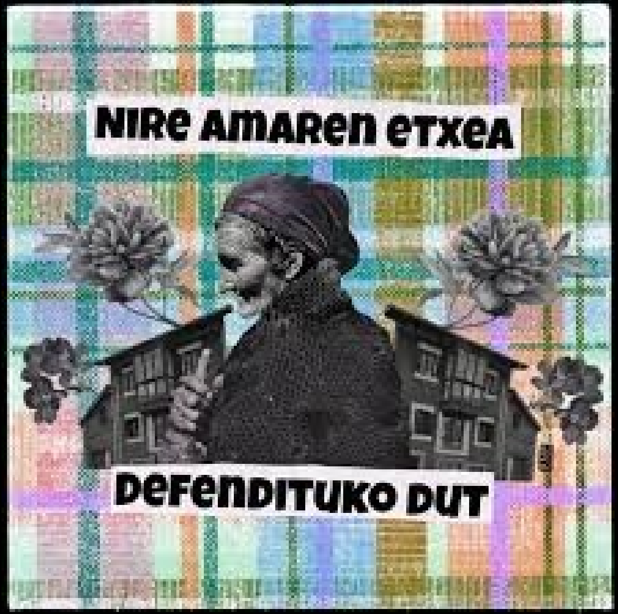

DEFENDATUKO DITUDAN HIPOTESIAK

1. Espazio transfeminista informaletan, euskal pop kulturaren materializazio berri bat ematen ari da
2. Euskal pop kultura horren oinarrian, transgresioa dago (Eta baita, mamarratxeoa ere)
3. Transgresioa eta mamarratxeoa CAMP kulturaren bidez sortzen dira – Punketik Campera
4. CAMP kultura sortzeko, "Kode alternantzia" erabiltzen da – Folklorearen adieraberritzea ematen da

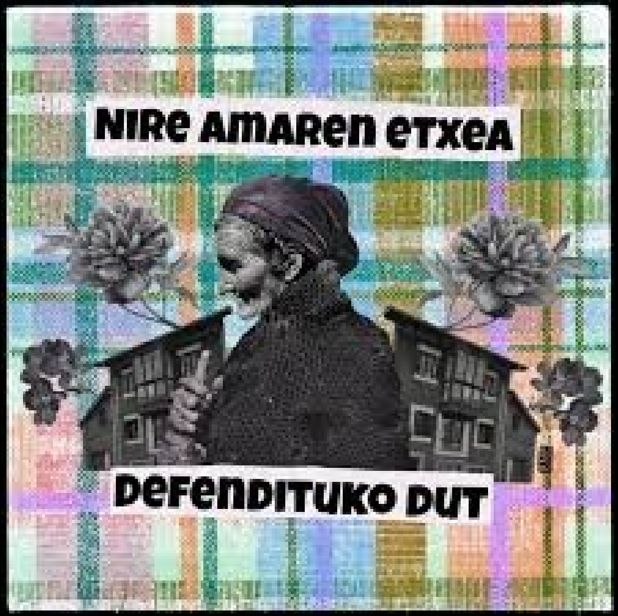

FOLKLOREAREN ULERKERAREN INGURUAN OHARRA

Euskal Pop
Erradikala
Verde Prato

3. HIPOTESIA: Transgresioa eta mamarratxeoa CAMP kulturaren bidez sortzen dira – Punketik Campera

4. HIPOTESIA: CAMP kultura sortzeko, “Kode alternantzia” erabiltzen da – Folklorearen adieraberritzea ematen da

ZER DA CAMP KULTURA?

Mamarratxeoa eraikitzeko: CAMP KULTURA

CAMP KULTURA EUSKAL HERRIAN

les BASCOS
CENTRE LGBT+
PYRÉNÉES ATLANTIQUES
PAYS BASQUE

CAMP KULTURA EUSKAL HERRIAN

Eta camp kultura Euskal Herrian, folklore eta **kode alternantziaren** bidez sortzen da

Kode-alternantzia (KA) hizkuntza-ukipenaren ohiko fenomenoa da hizkuntza-komunitate elebidunetan, eta honela izan da definitua: «Kode-alternantzia elebidunek beren bi hizkuntzen artean esfortzurik gabe txandakatzeko duten gaitasuna da» (Bullock eta Toribio, 2009, 1. or.; itzulpena nirea da2), edo, hiztun elebidun edo eleaniztun batzuek diskurtso berean bi hizkuntza edo gehiago konbinatuz egiten duten «komunikazio-ekintza» (Garin eta Corral, 2017, 161. or.). Hona hemen euskara-gaztelania KAren adibide bat (Ibarra, 2011, 287. or.): «Nengoen alau del ambulatorio yoateko» (Perez, 2024: 6).

CAMP KULTURA EUSKAL HERRIAN

Eta camp kultura Euskal Herrian, **kode alternantziaren** bidez sortzen da – Folklorea erabiliz eta hori adieraberrituz

Hiru aldaera nagusitan ematen da kode alternantzia (Beti ere, folklorearí lotuta, eta horren adieraberritze baterako):

- Praktika estetikoak
- Gorputz praktikak
- Hizkuntza praktikak

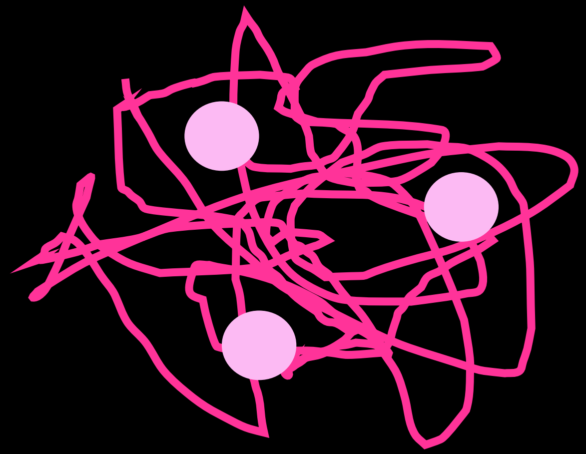

Hiru elementu horiek, bi mundu edo gehiagotatik hartzen dira, eta elkarrekin eszenaratu

KODE ALTERNANTZIA

KODE ALTERNANTZIA

KODE ALTERNANTZIA

KODE ALTERNANTZIA

BERAZ...

ETA EUSKARA ZER?

ETA EUSKARA ZER?

Euskaratik sortutako espazio hauetan, hizkuntzari dagokionez bi ohar:

1. Kode alternantziaren bidez, IRONIAk, "katxondeoak", dibertimentuak… leku handia – Honek, hizkuntzarenganako ere emozionalidade bat sortzen du
2. Kode alternantzia linguistikoa

ETA EUSKARA ZER?

2. Kode alternantzia hori, nolabaiteko kode alternantzia estetiko hori, folklorearen adieraberritzearekin ematen dena, hizkuntzara trasladatzen ere ahalegintzen dira partaideak espazio horietan:

- Euskalki vs Batua
- Euskañola (Gatazka)
- Hitz eta esaldi asmatuak – "Mokorrokerrak"

HIZTUNAREN ERAIKUNTZA

ONDORIOAK

- **Euskal Pop Kultura** baten materializazioa ematen dabil, eta gazte kultura berri bat sortzen, transgresioa oinarri duena:
  - Folklorearen adieraberritzea
  - Kode alternantzia
  - CAMParen sorrera

EUSKARATIK ETA EUSKARAZ SORTUTAKO ESPAZIO DIBERTIGARRIAK

EUSKARADUN IZATEKO MODU EZBERDIN BAT: batez ere, gorputzetik pasako dena

EUSKARA BERRIRIK EZ

ELKARRIZKETA

Mari Karmen Garmendia: «Euskara hizkuntza akademiko huts geratuko zaigun kezka daukat»

Mari Karmen Garmendia euskararen aldeko lanean aritu izan da. Irakaskuntzan aritu zen, politikan ere bai, eta orain bestelako lan batzuetan dabil. Matia fundazioko presidentea da.

ESKERRIK ASKO!